

Szczecinek, dnia 28.08.2019 r.

PS-N-PZ 4811-8/1/19

Panie/Panowie

wg rozdzielnika

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku, Pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia informuje, że dzień 9 września ogłoszony został Światowym Dniem FAS.

Alkoholowy zespół płodowy (FAS, Fetal Alcohol Syndrome) – to zespół chorobowy, który jest skutkiem działania alkoholu na płód w okresie prenatalnym. FAS jest chorobą nieuleczalną, której można uniknąć zachowując abstynencję w czasie trwania ciąży. Do dziś nie określono dawki alkoholu, która byłaby bezpieczna dla płodu. Każda ilość niesie ryzyko wystąpienia zaburzeń w rozwoju dziecka. Każde 50 mg alkoholu oznacza śmierć 20 milionów komórek.

Podawane statystyki są zatrważające -co trzecia Polka przyznaje, że piła alkohol w ciąży, a każdego roku w szpitalach rodzi się więcej dzieci z płodowym zespołem alkoholowym (FAS) niż z zespołem Downa. Z badań wynika iż dzieci wykazujące wszystkie cechy FAS urodzone są przez matki, które podczas ciąży piły dużo alkoholu jednak charakterystyczne anomalie anatomiczne pojawiają się także u dzieci tych matek, które przyznawały się do picia bardzo niewielkich ilości alkoholu. Obserwacje potwierdziły również, że deformacje w anatomii głowy i twarzy są tym większe, w im większym stopniu płód wystawiony jest na działanie alkoholu.

Cząsteczki alkoholu bez problemu przenikają przez łożysko matki, chroniące płód przed wpływem różnego rodzaju toksyn i zarazków. Po około 40 minutach od spożycia alkoholu przez matkę, jego stężenie we krwi płodu jest zbliżone do stężenia we krwi matki. Im większa ilość alkoholu tym rozleglejsze uszkodzenia, przy czym nawet niewielka dawka może spowodować trwale uszkodzenia. Czasem jednorazowe spożycie alkoholu może spowodować większe uszkodzenia niż popijanie tej samej dawki przez cały dzień (szczególnie uszkodzenia neuronów w mózdzku). W zależności od faz rozwoju:

- I trymestr ciąży, alkohol uszkadza mózg, prawidłowy rozwój i migrację komórek, może dojść do deformacji twarzy, uszkodzenia organów jak serce, wątroba, a nawet poronienia. Przez pierwsze dwa tygodnie od zapłodnienia, efektem działania czynnika teratogennego może być jedynie obumarcie zarodka. Okres od drugiego do dziesiątego tygodnia uważany jest za najbardziej niebezpieczny. Okres największej wrażliwości na uszkodzenia rozwoju serca ok. 3,5 – 6,5 tygodnia, ramion ok. 4-6 tyg., oczu ok. 4-8 tyg., nosa ok. 4-7 tyg., zębów ok. 7-8 tyg., podniebienia twarde i zew. narządy płciowe ok. 7-12 tyg., uszu ok. 5-12 tyg., OUN ok. 3-16 tyg.

- II trymestr ciąży, alkohol zagraża poronieniem, osłabia rozwój mózgu, uszkodzone mogą zostać komórki mięśni, skóry, gruczołów, kości.
- III trymestr ciąży, alkohol może prowadzić do opóźnienia przyrostu wagi, przedwczesnego porodu, negatywnie wpływa na rozwój zdolności poznawczych, koncentracji uwagi, myślenia przyczynowo-skutkowego.

Niebezpieczeństwo możliwych uszkodzeń wywołane tzw. okazjonalnym pićem alkoholu (nawet w małych ilościach):

- śmierć komórek mózgowych, przyjście na świat z mniejszą liczbą komórek nerwowych i mniejszym mózgiem
- migracja komórek do niewłaściwych obszarów, komórki w trakcie tworzenia nie trafią tam, gdzie powinny podjąć działania, trafiając do obszarów, które nie są celem ich migracji.
- tworzenie się niewłaściwych połączeń między neuronami, co wpływa na odbiór świata przez dziecko (np. podwyższony próg bólu)

Anomalie te powodują zaburzenia rozwoju innych narządów oraz nieprawidłową funkcję ośrodkowego układu nerwowego co może przejawiać się zaburzeniami neurologicznymi, opóźnieniem rozwoju, dysfunkcyjnym zachowaniem, upośledzeniem umysłowym.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Szczecinku
mgr Wiesław Kulik